

Nr 333.

Av herr **Eriksson** i Grängesberg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 250, angående anslag till riksförsäkringsanstalten m. m.

I proposition nr 250 har Kungl. Maj:t framlagt förslag angående anslag till riksförsäkringsanstalten.

Däri föreslås, att riksförsäkringsanstalten uppföres på ordinarie stat, samt begäras vissa anslag för av den nya olycksfallsförsäkringslagen betingad utvidgning av anstaltens verksamhet.

Innan riksdagen beslutar uppföra anstalten på ordinarie stat, synes noggrannt böra övervägas om för framtiden ett särskilt för olycksfallsförsäkringens handhavande anordnat ämbetsverk bör bibehållas. Efter mitt förmenande bör riksförsäkringsanstalten upphöra som fristående ämbetsverk och densamma införlivas med pensionsstyrelsen.

Socialförsäkringens tre grenar, sjukförsäkring, olycksfallsförsäkring samt ålderdoms- och invaliditetsförsäkring, ha samma uppgift, nämligen att hjälpa och stödja lönearbetare och mindre bemedlade vid arbetsoförmåga.

Dessa olika försäkringsformer hava hittills varit organiserade med var för sig särskild central och lokal förvaltning. Deras verksamhet är dock så likartad och på flera punkter sammanfallande, att det bör strävas efter att för dem få till stånd en gemensam organisation.

Att för förvaltningen av denna verksamhet inrätta tre centrala ämbetsverk — pensionsstyrelsen, riksförsäkringsanstalten och centralanstalt för den obligatoriska sjukförsäkringen — kan icke vara nödigt eller lämpligt. Samma blir förhållandet ute i byggderna. Där skola tre särskilda organ verka för i stort sett samma sak. Då en

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 4 saml. 159 häft. (Nr 333.)

person blir sjuk eller arbetsoförmögen, skall han i vissa fall vända sig till ett lokalt ombud, i andra fall åter till ett annat. Pensionsförsäkringen har lokala nämnder som ortsombud, sjukförsäkringen och olycksfallsförsäkringen måste även ha ortsombud. Vad är då naturligare än, att samma ortsombud behandlar alla till socialförsäkringen hörande ärenden. Huru dessa ortsombud eller lokala förvaltningsorgan skola vara, blir ett spörsmål, som ännu icke bör upptagas till prövning. Deras verksamhet och organisation bör nu ordnas provisoriskt och torde riks-försäkringsverksamheten tills vidare böra överlätas åt lokalombud på sätt riks-försäkringsanstalten tänkt sig. Först i samband med den obligatoriska sjukförsäkringen kan detta spörsmål på ett fruktbärande sätt upptagas till prövning. Så vitt jag kan finna synas dock goda skäl tala för att sjukförsäkringen bör bli den grundläggande och förvaltande grenen och sjuk-kassornas styrelser, eller de organ som komma att handha sjukförsäkringen, bliva de som handha såväl olycksfalls- som ålderdoms- och invaliditetsförsäkringen.

Att överväga detta spörsmål blir en senare sak. Nu gäller att icke binda utvecklingen genom att inrätta ett nytt ämbetsverk på ordinarie stat. Med ett sådant beslut har ett synnerligen allvarligt hinder rests mot realiserande av en enhetlig socialförsäkringsorganisation.

Enligt min mening bör för sjukförsäkring, olycksfallsförsäkring samt ålderdoms- och invaliditetsförsäkring finnas endast ett centralt ämbetsverk med lokala ombud. Hur verket skall vara organiserat kan jag icke föreslå, utan bör detta bli föremål för utredning. Då vi nu redan ha ett sådant verk — pensionsstyrelsen — synes mig fråga endast kunna uppstå, om och i vad mån verkets organisation samt namn bör ändras. Då Kungl. Maj:t nu begär medel endast för vissa nödiga förberedelser för den nya olycksfallsförsäkringslagens ikraftträdande, synas mig, utan att lagens ikraftträdande härigenom behöver försenas, här framförda synpunkter kunna tagas under övervägande till nästkommande riksdag. De förberedelser för olycksfallsförsäkringslagens ikraftträdande som riks-försäkringsanstalten behöver vidtaga under innevarande år synas utan hinder härav kunna utföras. För anstaltens tjänstemän är det mindre angenämt att fortfarande bibehållas på extra stat, men då den utredning jag föreslår bör kunna hinna utföras före nästkommande riksdag, skulle dröjsmålet endast bli ett år.

På grund av det anförda tillåter jag mig föreslå,

att riksdagen med beviljande av de medel Kungl. Maj:t begärt för upprätthållande av riksförsäkringsanstaltens verksamhet under år 1917 måtte avslå Kungl. Maj:ts framställning om uppförande av riksförsäkringsanstalten å ordinarie stat samt

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning, huruvida icke riksförsäkringsanstaltens verksamhet bör övertagas av pensionsstyrelsen samt, om så befinnes vara lämpligt, i vad mån pensionsstyrelsen härför bör omorganiseras.

Stockholm den 26 maj 1916.

Bernh. Eriksson.
